

op den huidigen dag. Vandaar dat de strijd blijft bestaan tusschen de reformatorische theologie en de humanistische philosophie. En vooral wijl de laatste gedurig op het terrein van Kerk en Theologie zich indringt, om daar den toon aan te geven, blijft het eisch, om wacht te houden.

Schier bij alle vraagstukken is het geding tusschen subject en object aan de orde, en gaat het er om, beide te bepalen en tusschen beide de juiste verhouding aan te geven.

Laat ik één zaak mogen noemen. In de dagen der Reformatie moest het vervalschte Ambt weër naar de lijnen der Schrift worden opgebouwd. Ook deze objectieve waarde werd niet verzaakt maar behouden. Doch, terwijl in Rome de persoonlijkheid van den ambtsdrager in het hiërarchisch ambt dreigt onder te gaan, blinkt, zonder de objectieve waarde van het ambt te schaden, de macht der persoonlijkheid uit in de helden der Reformatie, in een Luther, een Calvijn, een Zwingli, een Knox. Het evenwicht tusschen subject en object werd bewaard, doordien de genade Gods de conscientie deed buigen voor de normen door Gods Woord gesteld.

In onzen tijd schijnt er echter wel reden te zijn op de bewaring van dat juiste evenwicht bedacht te zijn. Het valt dan ook zeker niet buiten het actueele, wanneer ik tot U spreken ga over Ambt en Persoonlijkheid, om U te bepalen bij beider waarde en bij beider onderlinge verhouding.

Op alle gebied wordt in onzen tijd de Persoonlijkheid naar voren gedrongen. In de kunst, in de literatuur, in de moraal, in de religie, allerwege meent men in de gedachte, door dit woord vertolkt, den draad te hebben gevat, die in den doolhof van het innerlijke leven des menschen den weg wijst. Niettemin is Persoonlijkheid geen vaststaand begrip. Iets wat wel te begrijpen is, juist omdat het op zoo